

Forfatter: Drachmann, Holger

Titel: Udrag fra En Overkomplet

Citation: Drachmann, Holger: "En Overkomplet", i Drachmann, Holger: *En Overkomplet*, udg. af Aage Schiøttz-Christensen, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1987, s. 246. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-drachmann13valshoot-idm140427077895216/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: En Overkomplet

den gennemgående modsigelse? Nej, *En Overkomplet* beholder trods alt fortrinnet. I sin egenskab af erindringsbog er den i væsentlige partier knyttet til digterens eget liv og får derved et præg af sandhed og virkelighed, som mangler i den anden fortælling. I den indretter han sin Ellens livshistorie uden hensyn til sandsynligheden, hvorved sandheden i den ikke bliver sandhed om en virkelighed, men sandhed om digterens forestilling om en bestemt art af menneskelighed.

Men indbyrdes fuldstændiggør de to fortællinger hinanden. Til sammen er de i mandlig og kvindelig version digterens drøm om det frie menneske – mennesket, som det bliver, når det får lov at udvikle sig uden indflydelse af formentlig sterile og hæmmende kulturkonventioner. Adolf hævder sig en sådan stilling, deraf digterens kærlighed til ham trods det tillærte program – Ellen får den til givende.

Begge de digtede figurer er født ud af det »Unbehagen in der Kultur« (Freud), som begyndte med Rousseaus naturevangeliem fra midten af det 18. århundrede for at fortsætte som en væsentlig strømning frem til dagen idag.

Uden forsøg på fordelende retfærdighed kan dens indhold bestemmes som en protest i livets navn mod det etableredes tendens til stivnen i autoritær goldhed. Man får et pust af stemningen og en stump af det etableredes manifestationer, når Drachmann i *Forskrævet* lader Edith og Ulf med selskab køre af sted »gennem Bureaokratiets, Professorernes og Forretningsmændenes Villakvarterer – ud i den lyse Juninat«.

Hvad der foresvæver Drachmann, er et ideal af fri menneskelighed uden politisk partifarve. Om det svajede og svinged han livet igennem – nu til venstre, nu til højre.

Hvad samtiden mente om romanen

Med alle forskelle i graderne af ros og dadel er anmeldelserne af *En Overkomplet* (hvis sted og tid findes anført i Johs. Ursins Drachmann-bibliografi) fælles om grundsynspunktet: som helhed er romanen forfæjlet i kraft af den løse komposition og uklarheder i tankegangen, men da enkelthederne ofte er fortræffelige og stilen god, er bogen alligevel læseværdig.

Rækken indledes af den radikale politiker Viggo Hørup, der var